

Koninklijk besluit van 18 juni 1990 houdende vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en de lijst van de handelingen die door een arts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die verstrekkingen en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen

(B.S., 26 juli 1990)

Gelet op het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies, inzonderheid op de artikelen 5, § 1, derde lid, 2, gewijzigd bij de wet van 20 december 1974, en 21ter, § 2, ingevoegd bij de wet van 20 december 1974;

Gelet op het eensluidend advies van de Technische Commissie voor verpleegkunde van 2 oktober 1989;

Gelet op het advies van de Raad van State;
(...)

Art. 1

De lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen, bedoeld in artikel 21~~quinquies~~, §1, b) §2, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, wordt vastgesteld in bijlage I van dit besluit.

De term "assistentie" zoals gebruikt in bijlage I veronderstelt dat arts en verpleegkundige samen handelingen uitvoeren bij een patiënt, waarbij er direct visueel en verbaal contact tussen hen bestaat.

Art. 2

De in artikel 1 bedoelde technische verpleegkundige verstrekkingen mogen enkel worden verricht door beoefenaars van de verpleegkunde die een van de kwalificaties vermeld in bijlage III van dit besluit bezitten.

De term "assistentie" zoals gebruikt in bijlage 1, onder 6 en 7, veronderstelt dat arts en verpleegkundige samen handelingen verrichten bij een patiënt, waarbij er direct visueel en verbaal contact tussen hen bestaat.

Art. 3

In het kader van artikel 21~~quinquies~~, § 1, b) van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 zijn de in artikel 2 van onderhavig besluit bedoelde beoefenaars van de verpleegkunde bevoegd om de verpleegkundige zorgen uit te voeren. Deze zorgen omvatten de bepaling, de planning, de uitvoering en de evaluatie van de zorgen met inbegrip van de gezondheidsbegeleiding gezondheidsopvoeding van de patiënt en van zijn omgeving. Uit een verpleegkundig dossier, dat enkel door beoefenaars van de verpleegkunde binnen de grenzen van hun respectievelijke bevoegdheden mag worden samengesteld en bijgehouden aangevuld, moet blijken dat aan de voorschriften van dit artikel is voldaan.

Art. 4

De verstrekkingen bedoeld in artikel 1 mogen door een ziekenhuisassistent(e) enkel worden verricht onder het directe toezicht van een gegradueerde of een gebrevetteerde verpleger of verpleegster.

Art. 4bis

Het is de beoefenaar van de verpleegkunde enkel toegestaan de technische verpleegkundige verstrekkingen en de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd uit te voeren wanneer hij beschikt over de nodige competentie, opleiding en/of ervaring om deze correct en veilig uit te voeren.

Art. 5

De lijst van de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd, bedoeld in artikel 5, § 1, lid 2 en 3, en in artikel 21~~quinquies~~, §1, c), van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 wordt vastgesteld in bijlage II van dit besluit.

Art. 6

De in artikel 5 bedoelde handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd, mogen enkel worden uitgevoerd ~~verricht~~ door beoefenaars van de verpleegkunde die een van de kwalificaties vermeld onder de punten a) en b) van bijlage III van dit besluit bezitten.

Art. 7

In het kader van artikel 21~~quinquies~~, § 1, c) van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967, zijn de in artikel 6 van dit besluit bedoelde beoefenaars van de verpleegkunde bevoegd om de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd uit te voeren. Deze ~~zorgen~~ omvatten, na de bepaling door de arts, de planning, de uitvoering en de evaluatie van de ~~zorgen~~ met inbegrip van de ~~gezondheidsbegeleiding~~ gezondheidsopvoeding van de patiënt en van zijn omgeving. Uit een verpleegkundig dossier, dat enkel door beoefenaars van de verpleegkunde ~~binnen de grenzen van hun respectievelijke bevoegdheden~~ mag worden samengesteld en ~~bijgehouden~~ aangevuld, moet blijken dat aan de voorschriften van dit artikel is voldaan.

Art. 7bis

De verpleegkundigen die houder zijn van de bijzondere beroepstitel van verpleegkundige gespecialiseerd in de intensieve zorg en de spoedgevallenzorg zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 27 september 2006 houdende de lijst van bijzondere beroepstitels en bijzondere beroepsbekwaamheden voor de beoefenaars van de verpleegkunde, mogen in de functies intensieve zorg, gespecialiseerde spoedgevallenzorg, mobiele urgentiegroep en in de dringende geneeskundige hulpverlening de in bijlage IV van dit besluit vermelde technische verpleegkundige verstrekkingen en de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd uitvoeren ~~toevertrouwde geneeskundige handelingen uitvoeren~~. Deze omvatten, de bepaling (eventueel door de arts), de planning, de uitvoering en de evaluatie van ~~zorgen~~ met inbegrip van de ~~gezondheidsbegeleiding~~ gezondheidsopvoeding van de patiënt en van zijn omgeving. Uit een verpleegkundig dossier, dat enkel door beoefenaars van de verpleegkunde ~~binnen de grenzen van hun respectievelijke bevoegdheden~~ mag worden samengesteld en ~~bijgehouden~~ aangevuld, moet blijken dat aan de voorschriften van dit artikel is voldaan. ~~de in bijlage IV vermelde technische verpleegkundige verstrekkingen en toevertrouwde geneeskundige handelingen toepassen, op voorwaarde dat deze beschreven zijn door middel van een procedure of een standaard verpleegplan en dat deze verstrekkingen en toevertrouwde geneeskundige handelingen aan de betrokken artsen zijn meegedeeld.~~

De verpleegkundigen die op 1 juli 1998 minstens 5 jaar ervaring hadden in de functies intensieve zorg en/of gespecialiseerde spoedgevallenzorg en/of op 1 oktober 1998 in de functie mobiele urgentiegroep, mogen deze verstrekkingen en handelingen eveneens stellen.

Art. 7ter

~~De technische verpleegkundige verstrekkingen en de toevertrouwde geneeskundige handelingen worden door de verpleegkundige uitgevoerd aan de hand van standaardverpleegplannen of procedures.~~

~~Met uitzondering van de technische verpleegkundige verstrekkingen B1, zoals opgenomen in bijlage I, B1, worden de standaardverpleegplannen en de procedures voor de technische verpleegkundige verstrekkingen B2, zoals opgenomen in bijlage I, B2 en de toevertrouwde geneeskundige handelingen in samenspraak met de arts en de beoefenaar van de verpleegkunde opgesteld.~~

~~Het standaardverpleegplan laat toe om een patiënt met een bepaalde aandoening systematisch te benaderen en te verplegen.~~

~~Een procedure beschrijft de uitvoeringswijze van een bepaalde medische of verpleegkundige techniek. Eventueel kunnen één of meerdere procedures deel uitmaken van een standaardverpleegplan of een stand order, zoals omschreven in artikel 7quater, § 5.~~

De technische verpleegkundige verstrekkingen B1 en B2, zoals opgenomen in bijlage I en bijlage IV, worden verricht aan de hand van standaardverpleegplannen en/of procedures.

~~De technische verpleegkundige verstrekkingen B2, zoals opgenomen in bijlage I, B2, worden uitgevoerd aan de hand van standaardverpleegplannen en/of procedures.~~

De handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd ~~toevertrouwde geneeskundige handelingen C~~, zoals opgenomen in bijlage II en bijlage IV, worden uitgevoerd op basis van procedures.

Het standaardverpleegplan laat toe om een patiënt met bepaalde gezondheidsproblemen ~~aandoening~~ systematisch te benaderen en te verplegen.

Een procedure beschrijft de uitvoeringswijze van een bepaalde ~~technische verpleegkundige verstrekking of van een bepaalde toevertrouwde geneeskundige handeling~~ handeling die door een arts kan worden toevertrouwd. Eventueel kunnen één of meer procedures deel uitmaken van een standaardverpleegplan of een stand order, zoals omschreven in artikel 7quater, § 5.

De procedures voor de technische verpleegkundige verstrekkingen B2, zoals opgenomen in bijlage I, B2, en ~~de toevertrouwde geneeskundige handelingen C~~ de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd, zoals opgenomen in bijlage II en IV, worden in samenspraak ~~met~~ tussen de arts en de beoefenaar van de verpleegkunde opgesteld.

~~De procedures betreffende de technische verpleegkundige verstrekkingen B1 die onder de bijlage IV vallen, zullen door de verpleegkundige aan de betrokken arts worden meegedeeld.~~

Art. 7quater

§ 1

De technische verpleegkundige verstrekkingen met aanduiding B2 en ~~toevertrouwde geneeskundige handelingen C~~ de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd, worden ~~opgedragen door middel~~ uitgevoerd op basis van:

- een geschreven ~~medisch voorschrift~~, eventueel elektronisch of via telefax, ~~medisch voorschrift~~;

- een mondeling geformuleerd medisch voorschrift, eventueel telefonisch, radiofonisch of via webcam meegedeeld;
- een schriftelijk stand order.

De voorgeschreven technische verpleegkundige verstrekkingen en toevertrouwde geneeskundige handelingen de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd moeten behoren tot de normale kennis en bekwaamheid van de verpleegkundige.

§ 2

Bij het geschreven medisch voorschrift houdt de arts rekening met de volgende regels:

- a) Het voorschrift wordt voluit geschreven: enkel gestandaardiseerde afkortingen mogen worden gebruikt.
- b) Het voorschrift wordt duidelijk leesbaar neergeschreven op het daartoe bestemde document, dat deel uitmaakt van het patiëntendossier.
- c) Bij verwijzing naar een standaardverpleegplan, een stand order of een procedure, wordt de overeengekomen benaming of nummering ervan vermeld.
- d) Het voorschrift bevat ~~de naam en voornaam van de patiënt, de naam en de handtekening van de arts, alsook zijn R.I.Z.I.V.-nummer~~ de datum, de naam en de voornaam van de patiënt, als ook de naam, de voornaam, de handtekening en desgevallend het R.I.Z.I.V.-nummer van de arts.
- e) Bij het voorschrijven van geneesmiddelen worden volgende aanduidingen vermeld:
  - de naam van de specialiteit (algemene internationale benaming en/of de commerciële originele of generische benaming) of het nummer van de magistrale bereiding;
  - de hoeveelheid en de posologie;
  - de eventuele concentratie in de oplossing;
  - de toedieningswijze;
  - de toedieningsperiode of de frequentie.

§ 3

Bij het voorschrift door de arts aan de verpleegkundige mondeling medegedeeld en in aanwezigheid van een arts uit te voeren, herhaalt de verpleegkundige het voorschrift en verwittigt hij de arts wanneer hij het uitvoert. De arts bevestigt zo spoedig mogelijk schriftelijk het voorschrift.

§ 4

~~Enkel~~ Uitsluitend in dringende gevallen kan het mondeling geformuleerd voorschrift uitgevoerd worden in afwezigheid van de arts. In dit geval zijn de volgende regels van toepassing:

- a) het voorschrift wordt telefonisch, radiofonisch of via webcam medegedeeld.
- b) indien nodig wordt er verwezen naar een standaardverpleegplan, een stand order of een procedure.
- c) als de verpleegkundige de aanwezigheid van de arts bij de patiënt nodig acht, kan hij niet gedwongen worden het voorschrift uit te voeren. In dat geval is hij verplicht de arts hierover in te lichten.
- d) de arts bevestigt zo spoedig mogelijk schriftelijk het voorschrift.

§ 5

Een stand order is een door de arts vooraf vastgesteld schriftelijk behandelingsschema, waarin desgevallend verwezen wordt naar standaardverpleegplannen of procedures.

De arts moet met naam aangeven bij welke patiënt een stand order moet worden toegepast. Wordt dit voorschrift schriftelijk gegeven, dan zijn de regels in § 2, punten a), b), c), d) en e) van toepassing.

Wordt dit voorschrift mondeling gegeven, dan zijn de regels in § 4, punten a) en b) van toepassing.

De arts vermeldt in het staand order de voorwaarden waarin de beoefenaar van de verpleegkunde deze handelingen kan toepassen.

De beoefenaar van de verpleegkunde beoordeelt of deze voorwaarden vervuld zijn en enkel in dat geval voert hij de voorgeschreven handelingen uit. In tegengesteld geval is hij verplicht de arts in te lichten.

Uitsluitend in dringende omstandigheden mag een welbepaald staand order worden toegepast zonder de patiënt bij naam aan te duiden.

Art. 8

Dit besluit, met uitzondering van artikel 4, treedt in werking de eerste dag van de tweede maand volgend op die gedurende welke het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt. De datum van inwerkingtreding van artikel 4 zal later door Ons worden vastgesteld.

Art. 9

Onze Minister bevoegd voor Volksgezondheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Bijlage I Lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen die door beoefenaars van de verpleegkunde ~~binnen de grenzen van hun respectievelijke bevoegdheden~~ mogen worden verricht (vastgesteld met toepassing van artikel 21^{quinquies}, § 3, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967)

Verklaring:

B1 = verstrekkingen waarvoor geen voorschrift van de arts nodig

B2 = verstrekkingen waarvoor een voorschrift van de arts nodig is.

B1

B2

1. Behandelingen

1.1. Ademhalingsstelsel

Luchtwegenaspiratie en -drainage	⁵ [...]
Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op patiënten met een kunstmatige luchtweg	Gebruik van en toezicht op thoraxdrainagesysteem
Gebruik van en toezicht op toestellen voor gecontroleerde beademing	⁵ [Cardiopulmonaire resuscitatie met invasieve middelen] ⁵
⁵ [–Cardiopulmonaire resuscitatie met niet-invasieve middelen, –Zuurstoftoediening.] ⁵	

1.2. Bloedsomloopstelsel

⁵ [–Plaatsen van een intraveneuze katheter in een perifere vene, bloedafneming en intraveneuze perfusie met een isotonische zoutoplossing, eventueel met gebruik van een debietregelaar	⁵ [...]
–Plaatsen van een intraveneuze perfusie met een isotonische zoutoplossing via een subcutaan poortsysteem dat verbonden is met een ader, bloedafneming en gebruik van een debietregelaar.] ⁵	Aanbrengen van verbanden en kousen ter preventie en/of behandeling van veneuze aandoeningen
	Vorbereiding, toediening van en toezicht op intraveneuze perfusies en transfusies eventueel met technische hulpmiddelen

Gebruik van en toezicht op toestellen voor extracorporele circulatie en contrapulsatie

²[Verwijderen van arteriële en diep-veneuze katheters]²

³[De afname en behandeling van transfusiebloed en van bloedderivaten

Het verrichten van de aderlating]³

1.3.Spijsverteringsstelsel

Manuele verwijdering van fecalomen	Vorbereiding, uitvoering en toezicht op
	-maagspoeling
	-darmspoeling
	-lavement
	-gastro-intestinale tubage en drainage
	- ⁴ [Verwijdering, vervanging na fistelvorming (met uitzondering van de eerste vervanging uit te voeren door de arts) en toezicht op de percutane gastrostomiesonde met ballon.] ⁴

1.4.Urogenitaal stelsel en verloskunde

Vaginale spoeling	
Aseptische vulvazorgen	Vorbereiding, uitvoering en toezicht op
	-blaassondage
	-blaasinstillatie
	-drainage van de urinaire tractus
	- ⁴ [Verwijdering, vervanging na fistelvorming (met uitzondering van de eerste vervanging uit te voeren door de arts) en toezicht op de supra-pubische blaassonde met ballon.] ⁴

1.5.Huid en zintuigen

Vorbereiding, uitvoering van en toezicht op Vorbereiding, uitvoering van en toezicht op

- ³[...] wondverzorging
- ²[verwijderen van cutaan hechtingsmateriaal, cutane wieken en drains en cutane katheters]²
- de verzorging van ³[stomata]³, wonden met wieken en drains
- spoeling van neus, ogen en oren
- verwijdering van losse vreemde voorwerpen uit de ogen
- warmte- en koudetherapie
- therapeutische baden
- ¹[verwijderen van een epidurale catheter]¹
- Toepassen van therapeutische lichtbronnen
- ³[Het plaatsen van kopglazen, bloedzuigers en larven]³

1.6. Metabolisme

Vorbereiding, uitvoering en toezicht op technieken van:

- hemodialyse
- hemoperfusie
- plasmaforese
- peritoneale dialyse

In evenwicht houden van de vochtbalans

1.7. Medicamenteuze toedieningen

Vorbereiding en toediening van medicatie via de volgende toegangswegen

- oraal (inbegrepen inhalatie)
- rectaal
- vaginaal

- subcutaan
- intramusculair
- intraveneus
- via luchtweg
- hypodermoclyse
- via gastro-intestinale catheter
- via drain
- oogindruppeling
- oorindruppeling
- percutane weg

¹[³[Voorbereiding en toediening van een medicamenteuze onderhoudsdosis via een door de arts geplaatste katheter: epidurale, intrathecale, intraventriculair, in de plexus, met als doel een ⁴[...] analgesie bij de patiënt te bekomen]³]¹

1.8. Bijzondere technieken

Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op prematuren met gebruik van incubator   Verwijderen van gipsverbanden

~~Afkolven van moedermelk~~

Drainage van intracerebraal vocht via een ventrikeldrain onder permanente controle van de intracraniale druk

Toezicht op de voorbereiding van te steriliseren materialen en op het sterilisatieproces

⁵[–Toepassing van de behandelingen tot immobilisatie van alle letsels, na eventuele manipulatie door de arts, zoals het aanbrengen van verbanden in gips en gipsvervangende producten en het toepassen van andere technieken tot immobilisatie.]⁵

Manipulatie van radio-actieve producten

2. Voedsel- en vochttoediening

Enterale vocht- en voedseltoediening

Parenterale voeding

3.Mobiliteit

De patiënt in een functionele houding brengen met technische hulpmiddelen en het toezicht hierop

4.Hygiëne

Specifieke hygiënische zorgen als voorbereiding op een onderzoek of behandeling

Hygiënische zorgen bij patiënten met ADL-dysfunctie

5.Fysische beveiliging

Vervoer van patiënten die een bestendig toezicht nodig hebben

Maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels: fixatiemiddelen, isolatie, beveiliging, toezicht

Maatregelen ter preventie van infecties

Maatregelen ter preventie van decubitusletsels

6.⁴[Verpleegkundige activiteiten die verband houden met het stellen van de diagnose en de behandeling]⁴

Meting van de parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsel

Voorbereiding van en assistentie bij invasieve ingrepen tot diagnosestelling

Meting van de glycemie door capillaire bloedafname

⁴[Gebruik van apparaten voor observatie en behandeling van de verschillende functiestelsels]⁴

Staalafneming en collectie van secreties en excreties

Bloedafneming

-door veneuze en capillaire punctie

-langs aanwezige arteriële catheter

Uitvoeren en aflezen van cutane en intradermotesten

7.Assistentie bij medische handelingen

Beheer van de chirurgische en anesthesiologische uitrusting

Deelneming aan de assistentie en aan het toezicht tijdens de anesthesie

Vorbereiding van de patiënt op de anesthesie en de chirurgische ingreep

Vorbereiding, assistentie en instrumenteren bij medische en chirurgische ingrepen

~~Vorbereiding en assistentie bij bevallingen~~

Bijlage II Lijst van de handelingen die door een geneesheer arts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd binnen de grenzen van hun respectievelijke bevoegdheden (vastgesteld met toepassing van artikel 5, § 1, lid 2 en 3, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967)

Verklaring: C = ~~toevertrouwde geneeskundige handelingen~~ de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd:

C

Vorbereiding en toediening van:

- chemotherapeutische middelen
- isotopen

Vorbereiding en toepassing van therapieën met radio-actieve materialen en met stralingsapparatuur.

Beoordeling van de parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels.

Bediening van toestellen voor medische beeldvorming.

Analysen, die tot de klinische biologie behoren, op lichaamsvochten, excreties, urine en vol bloed door middel van eenvoudige technieken in de nabijheid van de patiënt uitgevoerd, onder de verantwoordelijkheid van een erkend klinisch laboratorium, met uitzondering van de meting van de glycemie door capillaire bloedafname.

...

Vorbereiding en toediening van vaccins, in aanwezigheid van een arts.

Vervanging van de externe tracheacanule.

Het debrideren van decubituswonden.

Vorbereiding, assistentie, instrumenteren en post-operatieve zorg bij keizersnede.

Het uitvoeren van de handelingen bedoeld in artikel 21quinquies § 1, a), b), en c) van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 tijdens de zwangerschap, de bevalling en het postpartum, in zover deze betrekking hebben op pathologie of afwijkingen al dan niet veroorzaakt door de zwangerschap en in het kader van de multidisciplinaire samenwerking binnen de voor de betrokken pathologie gespecialiseerde diensten.

Bloedafnemning door arteriële punctie

Bijlage III Kwalificatievereisten vastgesteld met toepassing van de artikelen 5, § 1, lid 2 en 3, en 21quinquies, § 3, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967

a) de houders van de volgende diploma's en bekwaamheidsdiploma's:

- de diploma's van gegradueerde ziekenhuisverpleger of -verpleegster, van gegradueerde psychiatrische verpleger of verpleegster, van gegradueerde pediatrie verpleger of verpleegster, van gegradueerde sociale verpleger of verpleegster, behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 17 augustus 1957, houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder het diploma van vroedvrouw, verpleger of verpleegster wordt toegekend en van de beroepsuitoefening;
- het bekwaamheidsdiploma van ziekenoppasser of ziekenoppasster, behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 4 april 1908 tot instelling van een bekwaamheidsdiploma van ziekenoppassers;
- het bekwaamheidsdiploma van krankzinnigenoppasser of krankzinnigenoppasster, behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 22 juli 1908 tot instelling van een supplementaire proef voor krankzinnigenoppassers;
- de bekwaamheidsdiploma's van ziekenoppasser of ziekenoppasster, van gasthuisziekenoppasser of gasthuisziekenoppasster, van krankzinnigenoppasser of krankzinnigenoppasster, behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 12 juli 1913 tot wederinrichting van examens voor ziekenoppasser;
- de diploma's van gasthuisverpleger of gasthuisverpleegster, van ziekenbezoekster, van krankzinnigenoppasser of krankzinnigenoppasster, behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 3 september 1921 tot instelling van de diploma's van verplegers en verpleegsters;
- de diploma's van gasthuisverpleger of gasthuisverpleegster, van huisverpleger of huisverpleegster, van krankzinnigenverpleger of krankzinnigenverpleegster, behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 9 februari 1931 tot samenschakeling en herziening van de vroegere beschikkingen betreffende de diploma's van ziekenoppassers en -oppassters;
- de diploma's van verpleger of verpleegster voor sociale hygiëne, van krankzinnigenverpleger of verpleegster, behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 11 juli 1945 houdende wederinrichting van verplegers- en verpleegsterstudiën en -examens;
- het diploma van verpleger of verpleegster sociaal hygiënist(e), behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 6 december 1954 tot wijziging van het besluit van de Regent van 11 juli 1945 houdende wederinrichting van verplegers- en verpleegsterstudiën en -examens en houdende instelling van het diploma van vroedvrouw-sociaal hygiëniste;
- het diploma van vroedvrouw behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 17 augustus 1957 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder het diploma van vroedvrouw, verpleger of verpleegster wordt toegekend en van de beroepsuitoefening: voor de uitoefening van de verpleegkunde wordt de persoon die in het bezit is van een diploma van vroedvrouw gelijkgesteld met de gegradueerde verpleger of verpleegster;
- het diploma van bachelor in de verpleegkunde;

b) de houders van de volgende brevetten en getuigschriften:

- de houders van het brevet van ziekenhuisverpleger of -verpleegster, van psychiatrische verpleger of verpleegster, behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 9 juli 1960 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder het brevet van verpleger of verpleegster wordt toegekend en van de beroepsuitoefening;
- het diploma of de titel "gegradueerde in de verpleegkunde";

c) de houders van de volgende brevetten en getuigschriften:

- het brevet van verpleegassistent of verpleegassistente, van ziekenhuisassistent of ziekenhuisassistente behaald overeenkomstig het koninklijk besluit van 17 augustus 1957 houdende instelling van het brevet van verpleegassistent en verpleegassistente en vaststelling van de voorwaarden waaronder het wordt toegekend;

- het getuigschrift van ziekenoppass(t)er, behaald overeenkomstig het besluit van de Regent van 11 januari 1946 tot invoering van een getuigschrift van ziekenoppass(t)er en tot inrichting der studiën strekkende tot de verkrijging ervan;
  - het getuigschrift van ziekenoppass(t)er van geesteszieken, behaald overeenkomstig het besluit van de Regent van 1 oktober 1947 betreffende het getuigschrift van ziekenoppass(t)er van geesteszieken en tot inrichting der studiën tot de verkrijging ervan;
  - het getuigschrift afgeleverd door een school voor sanatoriumoppass(t)ers, die door de Staat opgericht, gesubsidieerd of erkend was voor 1 september 1957;
  - het getuigschrift van verzorgingscursussen behaald overeenkomstig het ministerieel besluit van 14 september 1926 betreffende het inrichten van een eenjarige cursus;
  - het bekwaamheidsgetuigschrift tot verlenen van bijstand aan zieken, afgeleverd door de provinciale Geneeskundige Commissie overeenkomstig het besluit van de Regent van 20 juli 1947 betreffende de erkenning van de verzorgingsinstellingen;
- d) de personen die zich kunnen beroepen op de bepalingen van artikel 54bis van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967.

Bijlage IV Lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd, ~~toevertrouwde geneeskundige handelingen voorbehouden, binnen de grenzen van hun respectievelijke bevoegdheden,~~ aan de houders verpleegkundigen die houder zijn van een bijzondere beroepstitel ~~of een bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige gespecialiseerd in de intensieve zorg en spoedgevallenzorg~~ zoals voorzien in art. 7bis van dit besluit.

Technische verpleegkundige verstrekkingen.

B1

- Cardiopulmonaire resuscitatie met invasieve middelen,
  - Beoordeling van de parameters behorende tot de cardiovasculaire, respiratoire en neurologische functiestelsels,
  - Gebruik van toestellen voor het bewaken van de cardiovasculaire, respiratoire en neurologische functiestelsels,
  - Onthaal, evaluatie, triage en oriëntatie van de patiënten.
- Handelingen die door een arts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd.

C

- Plaatsen van een intra-osseuse katheter.